

Sygn. akt II CSK 365/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa [...] K. Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.
przeciwko "V. [...]" Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 listopada 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w P. uwzględnił częściowo powództwo [...] K. S.A. w K. i zasądził na jego rzecz od pozwanej V. [...] sp. z o.o. w K. kwotę 123 766,43 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży, polegające na nieodebraniu towaru. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone. Wyrok ten zmienił w dniu 28 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] w ten sposób, że zasądzoną kwotę obniżył do 93 069,93 zł z odsetkami ustawowymi, oddalając powództwo w pozostałej części. Spór ogniskował się wokół zagadnienia, czy J. C., który podpisał umowę w imieniu pozwanej, był umocowany do działania w jej imieniu, czemu pozwana przeczyła, twierdząc, że do zawarcia umowy nie doszło. Sąd Apelacyjny ustalił, że strona pozwana wiedziała o tym, że J. C. działa w jej imieniu i aprobowала taki stan rzeczy. W konsekwencji Sąd uznał, że J. C. pełnomocnictwo do zawarcia umowy zostało udzielone konkludentnie.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie art. 98 k.c., art. 99 § 2 k.c. w zw. z art. 73 § 1 k.c., oraz art. 68¹ § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

We wniosku powołano przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadność wniesionej skargi.

W ocenie skarżącej Sąd drugiej instancji błędnie przyjął, że doszło do udzielenia przez nią w sposób dorozumiany pełnomocnictwa J. C., podczas gdy pełnomocnictwo ogólne wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. W konsekwencji - zdaniem pozwanej - Sąd błędnie nie zastosował art. 99 § 2 w zw. z art. 73 § 1 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do wykazania tej wadliwości. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793).

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania opiera się na stwierdzeniu, że Sąd odwoławczy dopuścił się błędu subsumpcji, ponieważ uznał, że ustalone w sprawie okoliczności nie wyczerpują dyspozycji art. 99 § 2 w zw. z art. 73 § 1 k.c., ponieważ pełnomocnictwo ogólne pod rygorem nieważności musi być udzielone na piśmie. Argument ten nie jest jednak słuszny.

W orzecznictwie przyjmuje się, że pełnomocnictwa można udzielić również w sposób dorozumiany (konkludentny), chyba, że powinno być udzielone w formie szczególnej. Z ustaleń Sądów wynika, że przyjęły one konkludentne pełnomocnictwo J. C. do zawarcia konkretnej umowy z powodem, nie zaś pełnomocnictwo ogólne. Zakres umocowania udzielonego w sposób dorozumiany

wynika ze znaczenia, jakie na gruncie przyjętych w stosunkach danego rodzaju zasad przypisuje się zachowaniu mocodawcy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 lipca 1992 r., I ACr 323/92, nie publ.). Świadome tolerowanie działania innej osoby jako pełnomocnika (wiedza o takim działaniu i zaniechanie sprzeciwu wobec takiego działania) stanowi konkludentne udzielenie pełnomocnictwa. Kto bowiem świadomie znosi działanie innej osoby jako pełnomocnika, ujawnia wolę jej umocowania i to zarówno wobec niej, jak i wobec osoby, z którą uprzednio dokonała ona czynności w cudzym imieniu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 sierpnia 1995 r., I ACr 410/95, TPP 2003, nr 4, poz. 107).

Z tych przyczyn przesłanka oczywistej zasadności skargi nie została wykazana. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przesądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

[aw]